

Nazwa przedmiotu: CZYTANIE PARTYTUR		Rok akademicki
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot: Wydział Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Rytmiki		2016/2017 2017/2018 2018/2019 2019/2020 2020/2021 2021/2022 2022/2023
Nazwa kierunku: Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Muzycznej		
Forma studiów: stacjonarne I st.	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Specjalność: PROWADZENIE ZESPOŁÓW MUZYCZNYCH		Rok I i II / semestr I - IV
Język przedmiotu: polski	Forma zajęć: ćwiczenia	Wymiar zajęć: 45 godzin
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Edukacji Muzycznej – dr hab. Maria Gabryś-Heyke prof. UMFC/Kierownik Pracowni Kompozycji, Instrumentacji i Czytania partytur – ad. dr hab. Aldona Nawrocka-Woźniak; Pedagodzy prowadzący przedmiot: ad. dr hab. Anna Ignatowicz-Glińska, ad. dr hab. Bartosz Kowalski-Banasewicz, ad. dr hab. Edward Sielicki, ad. dr hab. Aldona Nawrocka-Woźniak, dr Marcin Łopacki, mgr Jakub Szafranski, dr Anna Huszcza, as. dr Justyna Pakulak	
Cele przedmiotu	Przygotowanie studentów do pracy z chórem, zespołami wokalnymi, wokalnie – instrumentalnymi i instrumentalnymi, poprzez poznanie zasad prawidłowego odczytania partytury i nabycie praktycznej umiejętności korzystania z niej. Sprawność w czytaniu partytur, zwłaszcza w grze a vista, wykształcenie spostrzegawczości i szybkiej orientacji w partyturze. Nabycie umiejętności sporządzania fortepianowych faktur redukcyjnych (wyciągów fortepianowych) utworów chóralnych i instrumentalnych. Wdrożenie do nabywania słuchowego wyobrażenia utworu na podstawie analizy partytury (bez grania)	
Wymagania wstępne	Umiejętność gry na fortepianie co najmniej na poziomie szkoły muzycznej I stopnia. Znajomość podstawowych instrumentów muzycznych. Umiejętność płynnego czytania nut w kluczach: wiolinowym i basowym. Umiejętność realizacji na fortepianie faktur wielogłosowych, zapisanych na dwóch systemach. Podstawowa umiejętność jednoczesnego czytania pionowego i poziomego. Umiejętność gry a vista utworów zapisanych w fakturze fortepianowej, o co najmniej podstawowym stopniu trudności. Umiejętność odczytywania funkcji harmonicznycy w utworach tonalnych, utrzymanych w systemie harmoniki funkcyjnej.	

Kod efektu	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Przypisanie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	--	---

w zakresie WIEDZY (W) absolwent zna i rozumie:

1	problematykę wykonawczą: rodzaje głosów w muzyce wokalnej i typowe instrumenty muzyczne, wchodzące w skład współczesnej orkiestry symfonicznej, wraz z transpozycjami zapisu ich partii i ich usytuowaniem w partyturze	W1
2	posiada wiedzę z zakresu instrumentoznawstwa, notacji muzycznej i specyfiki realizacji partytur na fortepianie w stopniu średnio zaawansowanym, stanowiącą podstawę do dalszego rozwoju	W2
3	powiązania i zależności między teoretycznymi i praktycznymi elementami kształcenia, ma świadomość zależności pomiędzy zapisem a sposobem realizacji i interpretacji dzieła muzycznego	W6

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U) absolwent potrafi:

4	poprawnie wykonywać z partytury podstawowy repertuar muzyki chóralnej i instrumentalnej, reprezentujący różne style muzyczne, w sposób zadowalający realizować na fortepianie materiał dźwiękowy dzieła, przekazać jego formę oraz zawarte w nim idee i treści, z wykorzystaniem własnej wyobraźni, intuicji i emocjonalności	U4
5	jest przygotowany od strony umiejętności pracy z partyturą do współdziałania w zespole artystycznym jako wykonawca, oraz samodzielnego prowadzenia zespołów instrumentalnych i wokalnych, jako dyrygent i kierownik artystyczny	U5
6	stosować efektywne techniki samodzielnego konstruowania fortepianowych faktur redukcyjnych zarówno w grze a vista, jak przygotowane w fazie ćwiczenia	U6

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)

7	samodzielnego podejmowania działań zmierzających do pogłębiania swej wiedzy i umiejętności, oraz poszerzania swego repertuaru zawodowego i znajomości literatury muzycznej	K1
8	zbierania, analizowania i interpretowania partytur, nagrań i innych informacji związanych z problematyką edukacyjną w zakresie sztuki muzycznej, angażowania się w działalność naukową, kulturotwórczą i edukacyjną, formułowania argumentacji dla swoich inicjatyw i idei	K2
9	konstruktywnego rozwiązywania problemów z tekstem muzycznym w pracy zespołowej, z wykorzystaniem twórczego myślenia, metodologicznej wiedzy, wyobraźni i intuicji	K5

TREŚCI PROGRAMOWE

Semestr I		Liczba godzin
<p>1. Partytury (fragmenty) chóralne i wokalne</p> <p>a/ 3 i 4 głosy zapisane na dwóch systemach, w kluczach: wiolinowym i basowym</p> <p>b/ 3 i 4 głosy zapisane na 3 – 4 systemach, w kluczach j.w. (głos Tenorowy w kluczu wiolinowym z transpozycją, lub w kluczu basowym bez transpozycji).</p> <p>c/ w kluczach grupy C (altowy, tenorowy i ew. sopranowy): ćwiczenia 1 – 3 głosowe (również z 1 lub 2 głosami zapisanymi w kluczu wiolinowym i/lub basowym)</p> <p>2. Partytury (fragmenty) instrumentalne - kameralne</p> <p>a/ kwartet smyczkowy (klucze: wiolinowy, basowy, altowy i ew. tenorowy)</p> <p>b/ zespoły kameralne lub małe orkiestry z instrumentami nietransponującymi (za wyjątkiem transpozycji oktawową dla kontrabas; klucze j.w.)</p> <p>c/ przykłady partytur kameralnych z pojedynczymi instrumentami transponującymi (strój B, A, ćwiczenia 1 – 4 głosowe)</p> <p>3. Partytury (fragmenty) wokально – instrumentalne:</p> <p>a/ chór 2-4 głosowy (lub duet – kwartet solistów) z towarzyszeniem fortepianu, organów lub innych pojedynczych instrumentów</p>		7,5
Semestr II		Liczba godzin
<p>4. Partytury (fragmenty) chóralne i wokalne</p> <p>a/ 4 (ew. 5- 6) głosów, zapisane na 4 (ew. 5-6) systemach, w kluczach wiolinowym (Tenor z transpozycją) i basowym</p> <p>c/ w kluczach grupy C (altowy, tenorowy i sopranowy): ćwiczenia 3 – 4 głosowe (z 1 głosem w kluczu basowym)</p> <p>5. Partytury (fragmenty) instrumentalne - kameralne</p> <p>a/ zespoły kameralne lub małe orkiestry z pojedynczymi instrumentami transponującymi (w różnych strojach – np. B, A, F, C, Es)</p> <p>c/ przykłady partytur kameralnych z 2 – 4 instrumentami transponującymi w różnych strojach</p> <p>6. Partytury (fragmenty) wokально – instrumentalne:</p> <p>a/ pojedynczy głos wokalny, duet – kwartet solistów lub chór 2 - 4 głosowy, z towarzyszeniem zespołu kameralnego z fortepianem, kwartetu/kwintetu smyczkowego (orkiestry smyczkowej), małej orkiestry z instrumentami nietransponującymi, ew. z pojedynczymi instrumentami transponującymi (w poznanych strojach)</p>		7,5
Semestr III		
<p>7. Partytury (fragmenty) chóralne i wokalne</p> <p>a/ 4 i więcej głosów</p> <p>b/ o zmiennej ilości głosów</p> <p>c/ w kluczach: wiolinowym i basowym, oraz kluczach z grupy C (sopranowym, altowym, tenorowym, sporadycznie: mezzosopranowym) i ze zmianą kluczy</p> <p>8. Instrumenty transponujące w różnych strojach (wybranych spośród: B, A, F, Es, E, D, G, C) w</p>		15

<p>przykładach z partytur kameralnych i orkiestrowych</p> <p>9. Partytury symfoniczne (fragmenty) tzw. typowe: przykłady z epok klasycyzmu i romantyzmu. Instrumenty transponujące w poznanych strojach. Klucze: wiolinowy, basowy, altowy i tenorowy.</p> <p>10. Partytury (fragmenty) oratoryjne (wokalnie – orkiestrowe) o podstawowym i ew. średnim stopniu trudności. Przykłady od baroku po współczesność (notacja konwencjonalna). Głosy wokalne zapisane w kluczu wiolinowym i basowym. Orkiestra z instrumentami transponującymi w poznanych strojach.</p>	
Semestr IV	
<p>11. Partytury chóralne i wokalne - jak wyżej</p> <p>12. Partytury (fragmenty) na zespoły kameralne i orkiestrowe z kilkoma instrumentami transponującymi, w różnych strojach.</p> <p>13. Partytury (fragmenty) wokalne, wokalnie – instrumentalne i instrumentalne - kameralne nietypowe (np. chór dziecięcy, głosy równe, instrumenty takie jak: saksofony, akordeon, gitara, odmiany instrumentów dętych drewnianych, flety proste)</p> <p>14. Partytury (fragmenty) współczesne, notowane niekonwencjonalnie (np. sonoryzm, aleatoryzm, grafika muzyczna, muzyka repetytywna, etc.) - analiza, gra a vista lub przygotowana.</p> <p>15. Przygotowanie wyciągu fortepianowego z partytury symfonicznej (fragmentu), na kameralny zespół mieszany (z instrumentami transponującymi), lub chóralnej - o fakturze powyżej 4 głosów, oraz o trudniejszych rozwiązaniach fakturalnych.</p> <p>Uwagi ogólne: - Treści programowe wzajemnie się przenikają - Wszystkie rodzaje partytur realizowane na fortepianie w postaci gry a vista (na 2 i/lub 4 ręce) i przygotowanej. - Szczególnie zalecane jest realizowanie na fortepianie, w ramach zajęć, partytur opracowywanych przez studenta na zajęciach dyrygowania.</p>	15

Metody kształcenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. pokaz, praktyka wykonawcza 2. praca z tekstem nutowym, dyskusja problemowa i analiza przypadków 3. praca indywidualna 4. prezentacja nagrań utworów

Weryfikacja efektów uczenia się	
Metody weryfikacji	Nr efektu ¹
1. kontrola przygotowanych projektów	1-7, 9
2. realizacja zleconego zadania – przesłuchanie i prezentacja	1-7, 9
3. kolokwium ustne - analiza partytury	1,3,5,7,8
4. egzamin końcowy - przesłuchanie i prezentacja	1-9

Korelacja efektów uczenia się z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji ²			
Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	1-15	1-4	1-4
2	1-15	1-3	1,2,4
3	1-15	1-4	1-4
4	1-15	1-4	1,2,4
5	1-15	1-4	1-4
6	1-15	1-3	1,2,4
7	1-15	1-4	1-4
8	1-15	2-4	3,4
9	1-15	1-3	1,2,4

¹ odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów uczenia się

² należy podać numer efektu uczenia się, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

Warunki zaliczenia

Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia – kontrola obecności - oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%).

Po II i IV semestrze – część praktyczna zaliczenia - kolokwium: wykonanie utworu przygotowanego oraz gra a vista kilku przykładów z literatury chóralnej i instrumentalnej, zgodnie z przerobionym materiałem.

Na kolokwium końcowym student zobowiązany jest do przedstawienia spisu przerobionego w ciągu 2 lat repertuaru (literatura przedmiotu) oraz przygotowanego jednego wyciągu fortepianowego.

Ocena końcowa uwzględnia bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność studenta na zajęciach, kontrolę obecności oraz realizację powierzonych zadań.

Literatura podstawowa

Materiały nutowe (partytury):

- Partytury pieśni i utworów chóralnych a cappella, przeznaczonych na różne chóry (np. J. K. Lasocki – zbiór Z pieśnią, M. Gomółka – Psalm, K. Szymanowski – Pieśni kurpiowskie)

- Klasyczne kwartety smyczkowe (J. Haydn, W.A. Mozart) i partytury innych wybranych utworów, przeznaczonych na orkiestrę smyczkową

- Partytury wybranych utworów kameralnych i symfonicznych, z uwzględnieniem instrumentów transponujących

- Partytury wybranych utworów wokalnie – instrumentalnych (przeznaczonych na chór/ zespół wokalny i organy / fortepian, na chór/ zespół wokalny i orkiestrę smyczkową, na chór/zespół wokalny i orkiestrę – kameralną i/lub symfoniczną

- Partytury przykładowych, wybranych utworów współczesnych, zapisanych niekonwencjonalnie

- Piliczowa H., Nauka czytania partytur: materiały pomocnicze do wykładów i ćwiczeń, Warszawa 2004.

- Wiechowicz S., Ćwiczenia w starych kluczach, cz. I i II.

Literatura uzupełniająca

Drobner M., Instrumentoznawstwo i akustyka, PWM Kraków 2008

Kotoński W., Leksykon współczesnej perkusji, PWM Kraków 1999

Sikorski K. – Instrumentoznawstwo, PWM Kraków 1975

Sachs K., Historia instrumentów muzycznych, Kraków 1989

Wróbel F., Partytura na tle współczesnej techniki orkiestracyjnej, Kraków 1954

- dostępne nagrania oryginalnych wersji utworów, realizowanych na fortepianie

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (w godz.)

Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	45
Przygotowywanie się do zajęć	25
Praca z literaturą	30
Konsultacje	-
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	-
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	20
Inne	-
Łączny nakład pracy studenta w godz.	120
Liczba punktów ECTS	4

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
Punkty ECTS	1	1	1	1		
Liczba godzin w tygodniu	1/2	1/2	1	1		
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	kolokwium	zaliczenie	kolokwium		

Możliwości kariery zawodowej

- Jest przygotowany (od strony czytania partytur) do podjęcia studiów II stopnia, w zakresie dyrygentury chóralnej, ewentualnie innych specjalności, w których wymagana jest umiejętność czytania i analizowania partytur.

- Jako dyrygent/ kierownik artystyczny zespołu wokalnego/ chóru lub zespołu wokalnie – instrumentalnego potrafi samodzielnie opracowywać nowy repertuar, posługując się partyturami.

- Jest przygotowany do podjęcia nauki instrumentacji, propedeutyki kompozycji z aranżacją, oraz doskonalenia swoich

umiejętności w dziedzinie dyrygentury, podczas zajęć przedmiotu głównego (dyrygentura) i przedmiotów takich, jak: zespoły wokalne - praktyki, zespoły instrumentalne, zespół orkiestrowy.

Data	Kto modyfikował	Czego dotyczy modyfikacja
14.09.2019	ad. dr hab. Anna Ignatowicz-Glińska	Dostosowanie do uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia dla poziomów 6-7, określonych w ustawie z 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 z późn. zm,) oraz charakterystyk drugiego stopnia dla poziomów 6-7 określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.
3.11.2019	ad. dr hab. Anna Ignatowicz-Glińska	Aktualizacja pozycji: rok akademicki, koordynator przedmiotu i pedagodzy prowadzący zajęcia
20.10.2021.	prof. dr hab. Wanda Tchórzewska-Kapała	Aktualizacja daty i pedagogów prowadzących przedmiot
28.10.2022.	j w	Aktualizacja karty

SPOSÓB REALIZACJI I WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ ZOSTAŁY DOSTOSOWANE DO SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ AKTAMI PRAWNYMI UCZELNI